

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg

Finansministeren

23. juni 2008

Endeligt svar på Europaudvalgets spørgsmål nr. 2 af 3. juni 2008

Spørgsmål:

Ministeren bedes – i forlængelse af mødet i Europaudvalget den 30. maj 2008 – sende et notat, der redegør for de stigende fødevarerprisers bagvedliggende faktorer, herunder spekulation, produktion af biobrændsel, høje oliepriser mv.

Svar:

Stigningen i fødevarerpriserne er et globalt fænomen, som skyldes bagvedliggende faktorer på både efterspørgselssiden og udbudssiden. Det særlige ved den konkrete situation er, at prisstigningerne ikke kun ses for en enkelt type fødevarer, men for næsten alle større vegetabiliske fødevarergrupper og i nogen grad for kød.

På efterspørgselssiden er en betydelig drivkraft bag prisstigningerne den stigende efterspørgsel fra emerging markets, bl.a. Kina og Indien. Det er en strukturel faktor. Desuden bidrager produktionen af biobrændsel til en stigende efterspørgsel efter landbrugsprodukter. Det skønnes bl.a., at op imod halvdelen af prisstigningen på majs kan tilskrives denne effekt, mens effekten på priserne på andre fødevarer er mere begrænset. Substitution i produktionen fra ”normale fødevarer” til fødevarer, som kan anvendes til biobrændsel, medvirker imidlertid også til prisstigninger for andre fødevarer.

På udbudssiden har bl.a. fejlslagen høst som følge af dårlige vejrforhold og sygdom i Australien og Ukraine bidraget til at reducere det globale fødevarerudbud. Det vurderes at være en forbigående faktor. Samtidig har de højere oliepriser bidraget til øgede produktionsomkostninger (bl.a. stigende priser på gødning, brændstof og højere fragtkoster), hvilket også har bidraget til stigning i fødevarerpriserne. Der er endvidere indført protektionistiske tiltag i flere lande, bl.a. Kina, Rusland og Indien, samt forvriddninger i produktionen af landbrugsprodukter, der også bidrager til prisstigninger.

Derudover kan begrænset konkurrence i engros- og distributionsled have bidraget til at øge stigningen i fødevarerpriserne. Der synes ikke at være tegn på, at spekulation har bidraget til øgede fødevarerpriser, idet fødevarerlagrene ikke er steget. Endvidere vil der uanset forskellige transaktioner med værdipapirer knyttet til landbrugsprodukter løbende leveres fysiske produkter, der bidrager til at forankre

priserne i overensstemmelse med den underliggende balance mellem udbud og efterspørgsel.

Prisstigningerne på fødevarer forventes at aftage i 2009, dels pga. af en forventet øget udbygning af produktionskapaciteten som følge af den højere efterspørgsel efter fødevarer, og dels som følge af en normalisering af høstudbyttet. Der bliver dog formentlig ikke tale om, at priserne vender tilbage det lave niveau, før de kraftige prisstigninger satte ind, da der kun forventes en mindre afdæmpning i den globale efterspørgselsvækst og fortsat høje oliepriser som følge af høj vækst i emerging markets.

Med venlig hilsen

Lars Løkke Rasmussen